

גליון האגודה למקומות הקדושים ברומניה
מורשת גאוני קדושי וחכמי יאס
 והתנחלות מורשת אדמו"ר הזקן הרה"ק רבי מנחם נחום משעשעו זצ"ל
 השכן בעיר יאס (ירח סוף אבי ישראל) ורומניה

יאס

גליון 22 / פקודי-החודש תשפ"ה

תפארת מנחם תורת חכמי רומניה

האגודה למקומות הקדושים ברומניה

מטלות האגודה

כל הדברים ההשתייכים הקשורים
 למקומות הקדושים והתנחלות
 היהודית ברומניה

ועד הכנסת אורחים
 נציגן אומה"ל השפיעו בעיר יאס
 שני מוסדות ששפיעו באומה"ל

סייעו בהכנתו לתנאים

אובל כשר

תקנה סדרה והודות

ספר מורה להשאלה

בכל רחבי רומניה

חידושים של האומה"ל
 וההיסטוריה ברומניה

איתור שימץ שיקום ושימור
 קברי צדיקים והיסטוריה יהודית

ארגון קבוצות להילחם

ולקבץ צדיקים ברומניה

ארגון הסטוריה הודית

וספריית חכמי רומניה

החוקר ופרסום מורשת

והתנחלות חכמי רומניה

שמירת הריש"ש של צדיקי רומניה

להפגה להכנסת אורחים

<https://goo.gl/maps/zfSFJgmlGnXwHRO6>

השרות באגודה

רומניה: רח' אלינסה ריזה 2
 שכונת פאקסאר יאסי רומניה
 +97235790303 +4032708536

בארה"ק: מוסדות ששפיעו
 רחוב מרשל' 13 בני ברק
 03-5790303 זל

לקבלת גליון

6160303@gmail.com

יו"ר

מוסדות ששפיעו בארה"ק והאגודה
 למקומות הקדושים ברומניה

והנה כמו שהוצרך הש"י בבריאת שמים וארץ לשתף מדת הרחמים.
 כך התכוונו גבי משכן עושי המלאכה.

וזה שכתוב "וירקעו פחי הזהב" שעשו פחים של זהב דק דק מאוד.
 ר"ל שהמדה של הזהב המתקין עד למאוד לעשות דק היטב, וקצץ
 פתילים' לחתיכות קטנות שלא להיות המדה של זהב בשלימות,
 רק לערבו 'בתוך התכלת והארגמן' בתוך עניני העולם להיות מעורב
 בתוכו מעט עפרות זהב, כי גם הגבורות בחי' זהב הם צורך העולם
 לפעמים להכניע חלקי הרע, אבל העיקר הוא מחשוף הלבן גוון הכסף.

וזה שכתוב 'מעשה חושב'. ר"ל שבחי' זהב הוא מעשה חושב אשר
 עלה במחשבה לברוא במדת הדין. יהיה גם כן מעורב קצת בתוך
 מדות העולם ולהשתמש בזהב שהוא בחי' הגבורה רק מעט מן
 המעט. והעיקר הוא להתנהג במדת החסד. כמו שכתבו (תהלים פט
 ג) "עולם חסד יבנה".

אוהב ישראל - הרה"ק רבי אברהם יהושע העשיל מאפטא זצ"ל, אבד"ק יאס

הילולא דצדיקיא

ותאריכים מיוחדים מחכמי ורבני יאס

ה' ניסן - הרה"ק רבי אברהם יהושע העשיל מאפטא זצ"ל בעל 'אוהב ישראל', אבד"ק יאס

המדינה וכל השוחטים היו תחת רשות" (דעת תורה למהרש"ם הלכות שחיטה סוף סי' א).
 על שנתו הראשונה ביאסי מסופר שבגירי העיר שלחו לו דינרי זהב כימשלוח
 מנות' רבי אברהם יהושע העשיל לקח את הדינרים והשתעשע בהם,
 התפלא על כך בנו רבי יצחק מאיר, שידע כי אביו שונא בצע ומעודו מאס
 בממון, על כן פנה אל אביו ושאל: אבא לשמחה זו מה היא עושה? כלום

שינית את מידתך לשנות את הכסף. השיב לו: אכן
 כאין וכאפס נחשב הכסף בעיני, ברם, הרי מצות היום
 היא 'ומנות לאביונים', ואם אבזה את הכסף הרי גם
 מתנתי כאפס תחשב, לפיכך מחבב אני עלי את הכסף
 ורק לאחר מכן אחלקו לעניים. בנה בית מדרש חדש
 ביאסי בגשר אדום, ובשנת תקע"א נגמר בנינו.

בשנת תקע"ג עבר למעז'יבוז. שם כיהן כאדמו"ר
 י"ב שנים. על ארבע קהילות אלה שבהן ישב
 הרב מאפטא דרשו דורשי רשומות: ה' מלכותיה
 קא"ם, ר"ת קאלבסוב, אפטא יאסי, מעז'יבוז.

עד לימיו האחרונים הנהיג רבינו ברמה את קהל עדתו. בשבת האחרונה
 שלפני פטירתו אמר כי פטירת הצדיק מן העולם אינה אלא כפושט
 בגדי חול ולובש בגדי שבת. מאז נחלש גופו וביום חמישי שלאחר מכן
 עלה על יצועו והחל לומר 'האדרת והאמונה' ובהגיעו למזליים 'הדעה
 והדיבור' יצאה נשמתו בטהרה כשהוא בן ע"ז שנים. גופו הטהור נטמן
 בבית העלמין שבמעז'יבוז, סמוך לציון מרן הבעל שם טוב הקד' זי"ע,
 ועל קברו העמידו מצבה בדמות שלחן מאבן העומד על רגליים, מצבה
 הקיימת עד עצם היום הזה. (יש לציון שאף בתי
 המדרשות שהקים רבינו בערים בהם כיהן ברבנות
 עדיין עומדים הם על תילם עד זמננו).

"וירקעו פחי הזהב וקצץ פתילים לעשות בתוך התכלת גו' מעשה חושב"
 (שמות לט ג).

דהנה מלאכת מחשבת אסרה התורה הקדושה וילף ממלאכת המשכן,
 שהיו כל עשיותיו במחשבה נכונה זכה וברורה ע"י בצלאל ועושי
 המלאכה אשר אתו, אשר מילא אותם אלקים בחכמה בתבונה ובדעת.
 והנה כבר ביארנו דמלאכת המשכן היה דוגמת מעשה בראשית.
 וידוע מאחז"ל (בראשית רבא יב ב) שבתחלה עלה במחשבה לברוא
 את העולם במדת הדין, ראה שאין העולם מתקיים שיתף עמו מדת
 הרחמים. דגם במועשה בראשית הכין השי"ת צרכי עולמו כל הדברים
 הנצרכים להבריאה וכל המדות כמו כסף וזהב ותכלת וארגמן.
 ומתחלה עלה ברצונו להנהיג את העולם במדת ה'זהב'. אח"כ נתיישב
 כביכול ברצונו וראה שטוב ויפה לעולמו שיתנהג במדת 'כסף'. כמו כן
 בצלאל והאומנים אשר אתו לקחו והכינו להמשכן שהוא מעין דוגמא
 של מעלה, כל הדברים אשר התנדבו בלבם בני ישראל, זהב וכסף
 ונחשת. והמשיך על כל הנדבות קדושה מכסף וזהב כו' העליונים.

נולד בשנת תק"ח (וי"א בשנים תק"ה, תק"ט, תק"א, תקט"ו) בז'מיגראד, לאביו רבי
 שמואל אב"ד נייטאט ולאמו הרבנית בת שבע. בגיל שש עשרה בשנת
 תקכ"ד, התקשר בקשרי שידוכין עם הרבנית חיה שרה ע"ה בת רבי יעקב
 מטוטשין בן רבי יהושע משינאווע גיסו של הרה"ק הרבי ר' אלימלך
 מליזענסק, ולפי כתב התנאים התקיימו נשואיו ברח"ח חשון תקכ"ה.

למד תורה אצל גאון בשם ר' מנדלי ונתפרסם
 כגדול בנגלה ובנסתר. בשנת תק"מ לערך התקבל
 לרב אב"ד בעיר קולבסוב וגאונותו היתה מן
 המפורסמות. בשבתו שם התקרב לחסידות על
 ידי הרה"ק רבי משה לייב מסאסוב זצ"ל והרה"ק
 רבי לוי יצחק מברדיטשוב זצ"ל אשר בהשפעתם
 נסע להמגיד מזלאטשוב זצ"ל ולדודו הרה"ק
 מליז'ענסק זי"ע.

בשנת תקמ"ו לאחר פטירת הרה"ק מליז'ענסק החל
 לנהוג כאדמו"ר. בשנת תק"ס נבחר לרבה של אפטא
 שהיתה אחת הערים החשובות בפולין, והיתה כמטרופולין לחסידות.

בשנת תקס"ח הוזמן לשמש ברבנות יאסי, כאשר אף גדול עשירי יאסי ה"ה
 ר' מיכל דניאל הפציר בו לבוא ליאסי. הקהילה הבטיחה לבנות לו 'בתים'
 נאים ומפוארים' כפי שנראה מכתב הרבנות שהוגש לו, אך לבסוף נאלץ
 לעזוב את אפטא בטרם היו הדירות מוכנות. קשה היה עליו הפרידה מאפטא
 שהיתה חביבה עליו, ובעזיבתו הבטיח לתושביה כי שמו יקרא עליה לדורות.

ליאסי הגיע לאחר פסח תקס"ט, שם התקבל בהתלהבות, ובשמחתו הרבה
 בבואו אליה התבטא כי יאס ראשי תיבות - 'סוף ארץ ישראל'. השפעתו
 היתה עצומה והגיעה עד בסרייה, הוא תיקן תקנות לטובת הקהילות בכל
 המחוזות שבהשפעתו. הוא עצמו מעיד כי בהיותו ביאס 'עיני ולבי היו על כל

בית מדרשו של רבינו ביאס

